

státní smlouvu v roce 1955, rozdělení Evropy, a to zvláště tak, jak probíhalo podél rakousko-československých hranic během „studené války“.

Návštěvník uvidí obě strany „železné opony“. Prožije euforickou náladu „Pražského jara“ v roce 1968 a jeho potlačení, orientaci Rakouska na Západ a jeho stálý hospodářský nárůst, přelom a otevření „železné opony“ před 20 lety.

Rozpětí výstavy sahá až do současnosti, kdy je prezentováno členstvím obou zemí v Evropské Unii i případem schengenských hranic. Témata jsou představena zrcadlově, to co vedlo k rozdělení, je představeno odděleně, to co bylo sloučeno, pak společně. Každá místnost poskytuje určitý dějinný prožitek – každá místnost je kouskem identity v srdci Evropy.

Členství v Evropské Unii svedlo dnes obě země a regiony zpět dohromady. Hranice vedoucí krajinou již neexistuje. A co hranice v našem myšlení?

Raabs

Raabs, jméno města s velkým významem. Österreich se řekne česky: „Rakousko“ – země za městem Raabs. Zde se napojuje moravská řeka Dyje, která pramení v Česku na Českomoravské vrchovině, na německou Thayu a přechází ve společnou řeku Thaya. Kde jinde by mohl člověk výstižněji prezentovat téma hranice, než zde. Hranice v krajině, ale především, v přeneseném slova smyslu, hranice v naší mysli. Hranice, značky, vyznačené cesty jako fyzické překážky: jako mezníky označující panství ve středověku jako hranice země a státu jako téměř nepřekonatelná „železná opona“, hranice obchodního a celního území. Zde byla před 20 lety zlomena bariéra, která rozdělovala to, co bylo po celá staletí spojeno. Symbolickým přestřihnutím ocelového drátu se toho spolu se svým československým kolegou zhostil jeden Dolnorakušan: Alois Mock. Zde na hranici bylo možno, více než kde jinde, pocítit historický význam tohoto otevření hranic. Mnoho mostů postavených od obce k obci, od člověka k člověku, poskytlo základnu pro členství v EU pro odstranění schengenských hranic a pro první společnou výstavu.

Hranice v myšlení jsou mnohvrstvé, hluboce zakořeněné v dějinách, vážnoucí na starých předsudcích, symbolech, ideologiích, nacionalismu, intoleranci a odmítání. Náboženské rozdíly, náboženské války, procitnutí národů, německý a český nacionalismus, národní pověsti, nacionální socialismus, komunismus, identity, kolektivní identifikace, masová hysterie, odmítavost vůči cizincům a vytvářené identity formují pohled jednotlivce na svět.

Paralelně a s prezentací v současném čase představuje tato exhibice snahu o překonání aspektů vedoucích k rozdělení. Od pokusů o útěk přes „železnou oponu“, přes „panevropské hnutí“ ve 20. a 30. letech, snahy Dolnorakouska o přemostění ideologických a politických bariér, poskytnutí azylu desetitisícům utečenců v roce 1968, až po konkrétní spolupráci v mnoha oblastech jako je ochrana přírody a životního prostředí, turismus, doprava a kultura.

Je to výstava, která návštěvníka dojme a umožní mu dokonale poznat hranice své duše.

Telč

Okolí a výstava se v Telči spojují v jeden celek: Malebně položená obec uprostřed Českomoravské vrchoviny s městským jádrem v renesančním stylu. V renesančním záměčku jsou v celé své rozmanitosti prezentovány vztahy mezi Rakouskem a Českem v oblasti umění a kultury: Od hudby přes literaturu, výtvarné a deskriptivní umění až po kulturu každodenního života. Svět šlechty, buržoazie a církve je taktéž tématem.

Slavné osobnosti, které mají své kořeny jak v Rakousku, tak i v Čechách, výstavu ožívají. Gustav Mahler, narozený v Jihlavě, se vypracoval až na známého dvorního kapelníka ve Vídni; anebo Josef

Hoffmann, který pochází z okolí Telče, a který se stal světově uznávaným architektem a návrhářem. Tito jsou jmenováni jako příklad mnoha umělců, jejichž osobní historie je spojena s oběma zeměmi.

Na výstavě je prezentováno i architektonické kulturní dědictví: Renesanční vývoj měst Telč a Slavonice; vztahy mezi brněnskou a vídeňskou architekturou; tradice českého kubismu; úpravy krajiny v Rakousku a Česku v barokním pojetí. Vztah k současnosti výstavu uzavírá: zřetelné jsou radikální zlomy v obou společnostech; politické události nachází svůj odraz v kultuře; současně však může kultura dějiny také ovlivňovat.

I zde opět nalézáme rozdělující a spojující aspekty. Výstava otevírá návštěvníkům široké spektrum společných kulturních dějin.

Ohledně dalších informací, přání v souvislosti s fotografiemi či sjednávání termínů interview se obračejte prosím na:

Dolnorakouská zemská výstava 2009:

ČESKO. RAKOUSKO. rozdělení – odloučení – spojení.

Pro více informací kontaktujte:

Eva Nepokojová

Tel: 224 251 555, 775 708 084

eva.nepokojova@mmdcee.com

www.dolnorakouska-vystava.cz